

Referat fra økologigruppemøte 20.1.2021, Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma

Til stede: Stig Nordli (Hurdal, leder for gruppa), Pernille Aker (Hurdal), Ada Engødegård (Østre Toten), Tor Fodstad (Eidsvoll), Estrella Fernandez (Viken fylkeskommune), Marie Homan (Ullensaker), Hedvig Sterri (Statsforvalteren i Oslo og Viken), Henrik Langbråten (Nes) og Helge B. Pedersen (daglig leder).

Forfall: Liv Dervo (Nannestad).

Merknader: Pernille Aker blir fast deltager i økologigruppa fra Hurdal kommune, i tillegg til Stig Nordli. Som vedlegg til innkallingen fulgte: Tiltakslista for utfylling, og div. lenker i saken som også er lenker i dette referatet.

Sak	Innhold	Oppfølging/ ansvar
1	<p>Referat fra forrige møte (22.9.20)</p> <p><u>Konklusjoner:</u> Ingen merknader. Godkjent.</p>	
2	<p>Diverse orienteringer</p> <p><u>Helge orienterte om:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Styringsgruppemøtet 16.11.20, inkl. vedtatt arbeidsplan for Huvo for 2021 (lenke). • Ny adm. deltager i styringsgruppa i Huvo fra Viken fylkeskommune (Helene Gabestad). • VO har nå 3 politiske representanter i politisk utvalg i Vannregion Innlandet og Viken. Det er: ordfører i Nord-Odal kommune, Lise Selnes, fra VO Glomma, ordfører i Ål kommune, Solveig Vestenfor fra VO Hallingdal samt ordfører i Våler kommune, Reidar Kaabbel fra VO Morsa. • VO har nå 3 adm. representanter i arbeidsgruppa i Vannregion Innlandet og Viken. Det er: Trine Fjøsne fra VO Glomma, Ingvild Tandberg fra VO Indre Oslofjord Vest og Maria Bislingen fra VO Glomma Sør. Men i viktige deler av planarbeidet vil alle vannområdene inviteres til møte sammen med arbeidsgruppa. • Møte i arbeidsgruppa i VR den 23.9 og VRU-møtet 25.11.20. • Fylkesmannen heter heretter statsforvalteren. • Nye kontaktpersoner innen samferdsel, både SVV (Sven Sandodden) og Viken FK (Hans Støvern og Jonas Ramsrud). • Hvilke økonomiske tilskudd som Huvo har mottatt og søkt på, samt bistått søker med for 2021. Inkl. den nye ordningen med «fagmidler til restaurering», der Honsjøen og Lysjøen er meldt inn for i år. • Huvo har på oppfordring sendt to eposter til Miljødirektoratet: a) Utfordringer for gjennomføring av hydromorfologiske tiltak i vassdrag og miljømåloppnåelse og b) Flaskehals/utfordringer ifm. frister i søknader om vannmiljømidler. • Arbeidsmøter: om Hurdalselva 8.10.20, om Honsjøen 18.11.20 om samferdsel Viken FK, vei vs. gytebekk, den 17.9.20, om overvåking hhv. med ØRAS 29.9.20, og innlegg på seminar på teams med Avinor/OSL 24.11.20. I tillegg befarings av kulverter i Gudmundsbekken 14.12.20. • Grunnvanns-VF på Gardermoen er nå delt opp i 3 akviferer/VF. Det er: Hurdalsjøen 002-996-G (lenke), Risa 002-994-G (lenke) og Leira 002-997-G (lenke). • Oppfølging av Skrårudseterbekken (lenke). 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Befaring av liten bekk ved Andelva (badeplass) 19.10.20. Bakterier/lammehaler observert. Notat (19.10.20) avgitt til Eidsvoll kommune. • Følgende nye møter/kurs: Nasjonal vannmiljøkonferanse 27.4-28.4 (lenke), VRU-møtet blir i uke 38/39 og Webinar 4.2.21 om RiverWiki (lenke). • Det ble igjen presisert at vannforskriften også setter krav om ikke å gå ned en tilstand – dvs. nye inngrep i vassdrag må også vurderes ift. vannforskriften. Det ble oppfordret om å ta det inn internt i kommunene (særlig plan, areal, byggesak og landbruk). Dette tas igjen opp i alle faggruppene. • Det ble oppfordret om særlig å holde fokus på kantsoner (pbl § 1-8) og leirelver i kommunal planlegging. • Rapporten til kommuner på Øvre Romerike fra NGI før jul om økt nedbør vs. skredfare ble kort drøftet. Den er kjent hos deltagerne. <p><u>Konklusjoner/videre oppfølging:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Huvo bør vurdere å legge inn opplysninger om relevante restaureringsprosjekter i RiverWiki. 2. Påsé at vannforskriften inngår i saksbehandlingen også i forebyggende/beskyttende saker. Særlig fokus på kantsoner og leirelver (samt vandringshinder for fisk). 	<p>Helge</p> <p>Alle</p>
3	<p>Manøvreringsreglementet for Hurdalssjøen</p> <p>Det ble orientert om hva regulanten har tatt inn av kommunenes høringsinnspill i vedtatt manøvreringsreglement, og hva som ikke var tatt til følge. Manøvreringsreglementet her (lenke). I møtet ble det for øvrig opplyst om at det ikke var mottatt synspunkter/betraktninger fra andre på vedtatt manøvreringsreglement.</p> <p><u>Konklusjoner/videre oppfølging:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Hver og én vurderer selv om/hvordan egen kommune skal orienteres. Helge orienterer styringsgruppa. 	<p>Alle</p>
4	<p>Huvo – status problemkartlegginger/prosjekter</p> <p>Helge orienterte om:</p> <p><u>Miljøgifter:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Arbeidet med å oppsummerende all miljøgift-kartleggingen i et internt Huvo notat har så vidt startet. Ikke prioritert. Sendes ut for innspill til økologigruppa tentativt i februar. • Ny bekymringsmelding om tønner (nytt sted) i Transjøen. Fulgt opp av Ullensaker kommune. 17 tønner fjernet, 3. stk. med noen oljerester (lenser lagt ut) den 13.10.20. Ferdig. • Skytebane-kartlegging er nå ferdig. Både kartleggingen her og COWI-rapp her. Statsforvalteren legger det inn i Grunnforurensingsdatabasen. • Ikke mottatt svar fra Miljødirektoratet på krigsetterlatenskaper. Ligger ikke i Vann-Nett, der «kommune» fortsatt står som «sektormyndighet». • Bortsett fra oppfølgingen i Risa (og krigsetterlatenskaper), har Huvo nå fulgt opp den problemkartleggingen som er planlagt gjennomført i første planperiode. <p>I møtet ble det bekreftet at kommunene har orientert skytebaneeierne. Det er ikke mottatt noen kommentarer utover de innspillene som ble gitt da notatet ble sendt ut til dem for innspill/kommentarer.</p> <p><u>Hedvig orienterte om:</u></p> <p>Det er nå startet opp et nasjonalt arbeid i regi av Miljødirektoratet som går på kartlegging av landets skytebaner, som vil inkludere en risiko-vurdering. Det er naturlig at det da også følges opp med fokus på beskyttende/forebyggende tiltak i nasjonal regi.</p> <p><u>HyMo:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Honsjøen: Søknad er nå sendt av Bjerke Almenning (Huvo har bistått). • Lysjøen: Søknad er nå sendt av Stange Almenning (Huvo har bistått). • Andelva (5107-32-M): Anmodet kraftprodusent om å sette i gang. Ikke hørt noe. • Hegga (5107-31-M): Spurt/tilbudt å bistå med søknad, Ikke hørt noe. 	

<ul style="list-style-type: none"> • Gjødingelva (5107-36-M): Pt. uavklart hvem som kan være formell søker. • Høverelva-Hurdalselva (5101-2019-M): Anskaffelsen er klar (lenke). Status ble gjennomgått i detalj. • Det ble gitt en orientering om tiltaks-ID: 5107-587-M «Lysjøen bekkefelt - vurdere biotopiltak i gytebekkene», og samtaler med Stange Almenning og Stange JFF. • Det ble gitt en orientering om bekymringsmeldingen og det faktum at det ikke ble påvist fisk i Gudmundsbekken høsten 2019 pga. kulvertene, samt befaringsene og Huvo sine innspill. Det følges opp videre av Ullensaker og Eidsvoll kommuner (veg/kommunalteknikk). Mulig at det bør legges inn som egen tiltaks-ID i Vann-Nett. Avventer videre utredning fra kommunene. Huvo kan bistå med det fagbiologiske/vannforskriften. Marie orienterte om at det rettslige ansvaret sjekkes ut nå. <p>Estrella orienterte om at Viken fylkeskommune nå jobber med å utarbeide et digitalt søknadsskjema når det skal søkes om fysiske tiltak i vassdrag. I søknaden er det viktig at hensikten kommer tydelig fram, effekter på vannlevende organismer og forholdet til Naturmangfoldloven. Fokus på hele økosystemet. Det kan antas en behandlingstid på ca. 2 måneder. For søknader til kommunene etter pbl, bør byggesak i kommunen kontaktes.</p> <p><u>Annen problemkartlegging:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Status for siste del av kartlegging av fiskedøden i Risa 5101-2283-M ble gitt. Et kort internt notat kun på intensivmålingene i mai/juni oversendes så snart Rambøll har gitt sin tilbakemeldingen (er forsinket). Deretter skal Rambøll i eget notat/rapport oppsummere alt som er gjort i saken. Det sendes til økologigruppa for innspill ca. i mars. Rambøll har lagt relevante data inn i Vannmiljø. • Genetikk ørret i Hurdalssjøen. Hurdalssjøen FA har samlet inn i sommer, i tråd med veiledningen fra prof. Thrond Haugen (NMBU). 3 – 4 nye hoder fra storørret hentes av Huvo med det første. Avventer videre oppfølging, med videreføring av innsamlingen også i 2021. • Kontrollfiske 2021. Det ble gitt en orientering over hvilke bekker/elver som Huvo har mottatt ønske om å kartlegge og hvem som ønsker å bli invitert med. <p><u>Konklusjoner/videre oppfølginger:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Miljøgifter – videre oppfølging:</u> <ol style="list-style-type: none"> a) Videre oppfølging av skytebanene tas inn i ordinær forvaltning i kommunene og hos statsforvalteren. Huvo sin rolle anses avsluttet i det prosjektet 2. <u>Hydromorfologi (HyMo) – videre oppfølging:</u> <ol style="list-style-type: none"> a) Hurdalselva: Følgende deltar i evalueringen av tilbudene: Stig/Pernille, Tor, Estrella, Hedvig samt Helge. b) Hurdalselva: Følgende ønsker å bli invitert til feltarbeidet: Samme som over. c) Hurdalselva: Når rapportutkastet foreligger, sendes det ut til hele økologigruppa, så svarer de som har anledning. d) Huvo bistår videre med tiltaks-ID: 5107-587-M (bekker til Lysjøen). Tas også sammen med Eidsvoll og Stange kommuner. e) Huvo bistår videre med kulvertene i Risa, men det er Ullensaker/Eidsvoll kommuner som «eier» tiltaksoppfølgingen videre. Tas også inn i kommunalteknikk møtet. 3. <u>Annet problemkartlegging – videre oppfølging:</u> <ol style="list-style-type: none"> a) Fiskedød Risa. Innspill gis til intern-notatet fra Huvo og rapport/notat fra Rambøll når det kommer. b) Dersom statsforvalteren eller fylkeskommunen ser muligheten for å ta inn genetikk av storørreten i Hurdalssjøen som et prosjekt, varsles Huvo. For øvrig avventes et «prosjekt» i regi av NMBU senere en gang. c) Kontrollfiske i 2021 gjennomføres som planlagt. Bekker/elver som ønskes el-fisket sendes fortløpende til Helge og innen mai. Helge sender ut 	<p>Stig, Pernille, Tor, Estrella, Hedvig, Helge</p> <p>Alle</p> <p>Helge, Tor</p> <p>Helge, Tor, Solveig, Marie</p> <p>Alle</p> <p>Hedvig, Estrella</p> <p>Alle</p>
--	---

	invitasjon til referansegruppa. Tor tar også direkte kontakt med Eidsvoll Fiskesamvirke. Utsjøen kan tas inn dersom det er ønsket.	Tor
5	<p>Status tiltaksrettet overvåking</p> <p>Det ble gitt en orientering om overvåkingen i 2020, de spesielle utfordringene som har vært og innspill gitt til Rambøll på rapporten. Rambøll har lagt relevante data inn i Vannmiljø. Rapport for badevannsovervåkingen fra Miljørettet helsevern Øvre Romerike i 2020 er ferdig (lenke). Data er også lagt inn i vannmiljø fra badevannsprøvene (Huvo sammen med statsforvalteren).</p> <p><u>Konklusjoner:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Det er ikke aktuelt å betale ca. 10.000,- for trendanalyser for 2020. Det ligger inne for neste års rapport. 2. Utkast til årsrapport for 2020 kommer ca. 15. februar, og sendes til hele økologigruppa for innspill. 	Alle
6	<p>Tiltaksoversikt andre sektormyndigheter</p> <p>Det ble gitt en oversikt over de tiltakene som ligger i Vann-Nett som ikke inngår i sak 4 eller 7 her, dvs. som ikke følges opp av Huvo (kommune/fylkeskommune/statsforvalter), og er relevant for økologigruppa. Det gjelder tiltak i Langtonbekken, Stensbyåa, Tømtebekken og Nessa. Videre ble det kort orientert om prosjektet til Risautvalget. Det ble også orientert om Hurdalssjøen (vrl. § 66) og Store Svartungen (vrl. § 41) samt fisketrapp/fysiske forhold i Vorma og vedlikeholdsnedtappingen i Andelva. Ingen kjente for øvrig til et nytt tiltak som nå ligger i Vann-nett; 5107-1071-M. Utbedre jernbanekulvert. Det forventes at Jernbanedirektoratet følger opp det i egen regi. Videre ble det kort orientert om tiltak innen forsuring/kalkingsoppfølging (ca. 15 VF), om tiltaket på tunellvaskevann og problemkartlegging av avrenningsvann fra E6 mot Hurdalssjøen, begge i regi av SVV. Status for problemkartleggingen av Steinsjøen Øvings- og Skytefelt ble gitt. Miljødirektoratet har ikke fulgt oppfordringen fra Huvo på å legge inn tiltak i Vann-Nett på problemkartlegging av krigsetterlatenskaper på Gardermosletta. 5101-2124-M ligger derfor fortsatt med «kommune» som sektormyndighet.</p>	
7	<p>Sektorvis/kommunevis gjennomgang av egne tiltak</p> <p>Det ble først gitt en kort orientering om de systematiske endringene om er gjort i tiltakslista, basert på tidligere konklusjoner. Alle i gruppa må oppdatere «sine» tiltak.</p> <p><u>Hurdal kommune. Stig orienterte:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Miljøgiftkartleggingen i Gjødingelva er ferdig. • Den indikative kontrollen av DDT-rester er utsatt i budsjettet. <p><u>Eidsvoll kommune. Tor orienterte:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Må komme tilbake med detaljer. <p><u>Nannestad kommune:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Utgår pga. forfall. <p><u>Ullensaker kommune. Marie måtte forlate møte etter sak 6:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Helge viste til at tiltakene ble omtalt i sak 4 (Fiskedød-Risa, kulverter-Risa, Transjøen). <p><u>Nes kommune. Henrik orienterte:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vurderingen ift. miljøgiftkartleggingen er avsluttet. • Det er ingen andre tiltak innen økologigruppa i kommunal regi. <p><u>Østre Toten kommune. Åse Marit orienterte:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ikke noe nytt å meddele. <p><u>Statsforvalteren i Oslo og Viken. Hedvig orienterte:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Statsforvalteren følger opp egne tiltak fortløpende. • Hva som er planer for videre oppfølging av fisketrapp/fysiske tiltak i Vorma sjekkes opp internt hos statsforvalteren. • For øvrig vil status beskrives når tiltakslista oppdateres. <p><u>Viken fylkeskommune. Estrella orienterte:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Fra samferdselsavdelingen følges videre opp tiltakene på kulverter vei vs. fisk. • Flere av tiltakene i økologigruppa der fylkeskommunen er formell tiltakshaver 	

	<p>følges opp i fellesskap gjennom Huvo (jf. sak 4), og en del skal behandles som søknader om tiltak når fylkeskommunen får dem tilsendt som sektormyndighet.</p> <p><u>Konklusjoner/videre oppfølginger:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> «Tiltakslista» som fulgte innkallingen fylles ut av alle i økologigruppa. Se særskilt på kap. 4.1 og 4.2. Rett tekst dersom noe er feil/mangler. Fyll ut med X på årstallet tiltaket er <u>planlagt</u> gjennomført, og marker med grønn farge dersom det faktisk ble jobbet med tiltaket i 2020. Rett evt. status til «startet» eller «ferdig», og skriv/endre i merknadsfeltet ved behov. Utfylt liste sendes til Helge innen onsdag 3. februar. 	Alle
8	<p>Høringen av vannforvaltingsplanene</p> <p>Helge orienterte om prosessen og revidert nasjonal framdriftsplan for vannforvaltingsplanene (lenke) og høringen. Vannregionmyndigheten for Innlandet og Viken har imøtekommet kommunes ønsker om lengre enn 3 måneders høringsfrist, slik at det her legges ut 1.2 fram til 31.5. Rammer for videre behandling i Huvo ble lagt av styringsgruppa i sak 8/20. Fordi kommunene har ulike skrivefrister, og selv 4 måneder er forholdsvis kort tid, bør Huvo lage et tekstforslag så tidlig som mulig i februar. Vi rekker ikke å ta det inn i ordinært møte i prosjektgruppa (3.3.21).</p> <p><u>Konklusjoner/videre oppfølginger:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Estrella hører om det per nå foreligger et utkast på høringsdokumentene som Helge kan få tilsendt for å starte å lese gjennom dokumentene som kommer på høring, og evt. sender det til Helge. Helge lager et tekstmessig forslag som sendes til prosjektgruppa per epost, for innspill så snart som praktisk gjennomførbart. Alle i økologigruppa gir fortløpende innspill til Helge dersom det er spesielle temaer som bør tas inn eller ses nærmere på. Temaer som pt. kan vurderes er: Støtte vedlegget (vrl. § 66/41), påpeke manglende oppfølging på krigsetterlatenskaper og prosess for innlegging, ta opp igjen det som evt. mangler av kunnskapsgrunnlag/FOU meldt inn i «Hovedutfordringer», støtte et høyt ambisjonsnivå, gi ros/støtte dersom planene er gode, fokus særskilt på planretningslinjene og KU, samt for tiltaksprogrammet med de utfordringer som følger (innsats, økonomi, ressurser). 	Estrella Helge, prosjektgruppa Alle
8	<p>Innspill til Huvo-budsjettet for 2022</p> <p>Et forslag til budsjettposter og beløp for konsulentonorarer og for tiltaksoppfølging ble presentert og drøftet. Det ble særlig diskutert hvor mye ressurser det var naturlig at Huvo kunne bidra med (i budsjettsammenheng) til en evt. ombygging av fiske-trappa i Hurdalselva. Videre ble det diskutert om tiltak mot kjempespringfrø skulle inn i Huvo-budsjettet eller ikke.</p> <p><u>Konklusjoner/videre oppfølginger:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Forelagte forslag støttes. Evt. tillegg/justeringer meldes inn til Helge så snart som mulig. Tas inn videre til prosjektgruppemøtet. Huvo bør kunne bidra noe, men ikke mye til fisketrappa. Kan vurderes/løftes inn ift. «Fagmidler til restaureringstiltak» i 2022. Bekjemping av kjempespringfrø hører mer hjemme i de generelle naturforvaltningsoppgavene enn vannforvaltningen (Huvo). Det bør heller tas inn i Klima- og miljøforum Øvre Romerike. 	Helge, Tor Helge, Estrella Stig, Tor, Henrik, Liv
9	<p>Eventuelt</p> <p>Ingen saker.</p>	
<p>Neste møte</p> <p>Tid: Tirsdag 21. september 2021. kl. 09.00 – 15.00.</p> <p>Sted: Hurdal kommune.</p>		Stig/Helge

Helge B. Pedersen (ref.)

Vedlegg:

- Kartlegging av skytebaner. Avrenningsvann fra skytebaner innen Huvo. Internt notat 27.4.2020.
- Undersøkelse av forurensing fra skytebaner i Vannområdet Huvo. Rapport fra COWI 7.12.2020

<i>Postadresse</i>	<i>Telefon</i>	<i>E-post</i>
Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma	66 10 50 67/66 10 50 00	postmottak@nannestad.kommune.no
c/o Nannestad kommune	<i>Telefaks</i>	<i>Internett</i>
Teiealleen 31	66 10 50 10	www.huvo.no
2030 Nannestad		